

SYNTOLKNING

Syntolkning omvandlar visuell information till ord. Med hjälp av syntolkning kan en person med ned-satt syn eller synskada följa en teaterföreställning eller bekanta sig med en konstutställning.

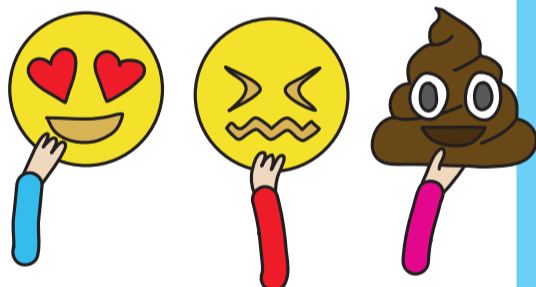


ATT BESKRIVA BILDER MED ORD

Syntolken undersöker noggrant hur konstverket ser ut, vad verket berättar om och hur publiken upplever verket. Syntolken bekantar sig också med verkets upphovsman, den teknik som använts och verkets bakgrund. Därefter skriver syntolken på basis av sin visuella observation en text, det vill säga ett syntolkningsmanus, som delas ut till publiken.

SYNTOLKEN FÖRMEDLAR OBSERVATIONEN

Syntolken återger synobservationen så objektivt som möjligt. Syntolken drar alltså inte slutsatser om konstverket som syntolkas eller bedömer det. På så sätt kan publiken bilda sig en helt egen tolkning och åsikt om verket.



VAD KAN MAN SYNTOLKA?

Särskilt filmer, tv-program, konstverk, utställningar och teater syntolkas. Man kan också tolka bland annat arkitektur, lokaler, miljöer, rutter, natur och idrott.

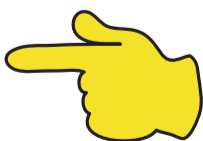
BERÄTTA VAD DU SER

Var och en av oss tolkar ständigt det vi ser. Du kan beakta synskadade personer exempelvis genom att i sociala medier lägga till en alternativ text till dina bilder, det vill säga en alt-text, där du beskriver det som finns på bilden.

ALLA DRAR NYTTA AV SYNTOLKNING

Att lyssna på syntolkning kan också stödja seende människors konstupplevelse, eftersom syntolkning:

- sammanfattar den väsentliga visuella informationen,
- hjälper till att gestalta visuella saker,
- styr blicken och observationen,
- stöder koncentrationen.



LYSSNA PÅ BILDERNA!

Syntolken syntolkningsmanuskript delas ut till publiken via hörsel- eller känselsinnet. De vanligaste genomförandesätten är:

LJUD

Syntolken läser sitt syntolkningsmanuskript som en inspelning, som delas ut till publiken via en mobilapp, en röstguide eller QR-kod.

LIVE-SYNTOLKNING

En syntolk läser upp sitt syntolkningsmanuskript för en levande publik på platsen, exempelvis på ett museum eller en teater:

- med hjälp av syntolkningsutrustning,
- per telefon,
- utan utrustning.

SYNTOLKNING? VA?



Syntolkningsutrustning används vanligen för syntolkning av scenkonst. På en konstutställning eller ett museum kan man syntolka även utan utrustning. **Telefontolkning** kan användas när en eller några personer lyssnar på syntolkningen eller om man vill använda teknik som är bekant för publiken.

ANDRA SÄTT ATT DELA SYNTOLKNING

Syntolkningsmanus kan konverteras till **punktskrift** och distribueras på papper. Vid livetolkning kan en syntolk också använda **kroppslig beskrivning**, det vill säga komplettera den verbala syntolkningen med händernas eller kroppens rörelser.



WWW.KONSTTESTARNA.FI

SYNTOLKNING

Syntolkning är som en omärkbar berättarröst som förmedlar information och väcker åhörarens fantasi. Läs mer om hur du kan förbereda dig för ett syntolkat besök med Konsttestarna.



ELEVER

Oftast lyssnar man på syntolkning live, varvid både publiken och syntolken är på plats vid konstinstitutionen. På ett museum kan en syntolk stå bredvid och tolka utan utrustning, men i allmänhet tolkar syntolken exempelvis teater på distans, varvid tolkningen hörs via hörlurar.

SÅ HÄR FÖRBEREDER DU DIG INNAN FÖRESTÄLLNINGEN

- Ladda telefonens och hörlurarnas batterier.
- Kom i tid, då syntolken ringer dig ungefär fem minuter innan föreställningen börjar. Syntolken ger råd om hur du ska gå tillväga och hur utrustningen används.

I BÖRJAN AV FÖRESTÄLLNINGEN

- Stäng av telefonens ring- och notisljud.
- Stäng av telefonens mikrofon för att undvika att ljudet från föreställningen och din egen röst hörs i syntolkens telefon.
- Lyssna på syntolkningen med ena örat och med det fria örat på föreställningen.

NÄR PAUSEN BÖRJAR

Syntolken berättar när pausen börjar och avslutar samtalet. Syntolken ringer upp dig igen cirka fem minuter innan pausens slut.

NÄR FÖRESTÄLLNINGEN ÄR SLUT

Om du vill kan du öppna mikrofonen på din telefon och ställa frågor eller ge respons till syntolken innan samtalet avslutas.

ANVÄNDNING AV SYNTOLKNINGSUTRUSTNING

Syntolkningsapparaten har en liten bärbar sändare och hörlurar. Bekanta dig om möjligt med syntolkningsutrustningen innan Konsttestarna-besöket. Testa utrustningen tillsammans med syntolken innan föreställningen börjar. Syntolkningsutrustningen används för att lyssna på syntolkningen enligt samma princip som en telefon, men det går inte att diskutera med syntolken.

SÄTT PÅ HÖRLURARNA OCH SÄTT IGÅNG MED ATT TESTA KONST!



LÄRARE

INNAN BESÖKET

Använd tillgängligt förarbete-material, såsom ljudinspelningar eller förhandstolkat bildmaterial. Ni kan också tillsammans med eleverna beskriva visuella saker i anslutning till besöket, såsom musei- eller teaterbyggnaden eller teaterföreställningens scenografi och skådespelarnas dräkter.

Syntolken börjar tolka senast cirka fem minuter innan föreställningens början för att utföra ett tekniskt test av tolkningsutrustningen. Då det inte nödvändigtvis är möjligt att tolka allt innehåll live under föreställningen berättar syntolken ofta en del information i förväg. Därför är det värt att se till att eleven sitter på sin plats i god tid innan föreställningen börjar.

KONSTINSTITUTIONER

KÄLLMATERIAL FÖR SYNTOLKEN

Syntolken bör få följande information för sina förhandsförberedelser:

- en inspelning av föreställningen och pjäsens manus samt närbilder av rollfigurerna och scenografin
- för en konstutställning bilder och uppgifter om verken
- för en cirkusföreställning dess inspelning och bilder av artisterna
- för en film dess visningskopia och dialogförteckning

SYNTOLKENS ARBETSUTRYMME OCH UTRUSTNING

I en syntolkad liveföreställning arbetar syntolken i ett kontrollrum eller motsvarande utrymme med syn- och ljudförbindelse till scenen. För konstverket kommer man på förhand överens om vilken syntolkningsutrustning som ska användas under besöket och strävar efter att testa apparaterna före rundturen.

HÄNSYN TILL TILLGÄNGLIGHET

En synskadad elev kan beaktas genom att använda ett beskrivande språk i texterna och textmotsvarigheter i webbplatsens bilder. Förarbete-materialet kan exempelvis omfatta en inspelning där skådespelarna beskriver sina rollfigurers karaktärer, utseende och gester. Konstinstitutioner kan även erbjuda synskadade publikert miniatyrmodeller, materialprover och ord- eller reliefkartor.



WWW.KONSTTESTARNA.FI